

ΑΘΗΝΑ 01/07/2010 ΚΟΙΝΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ
& ΤΗΝ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΑΥΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ Ε.Ε. :
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ
ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ»

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα Πράσινη Βίβλο, στην οποία παρατίθενται επιλογές για μια προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στο ζήτημα της προστασίας των δασών και της πληροφόρησης σχετικά με τους δασικούς πόρους και την κατάστασή τους. Η Επιτροπή θα βασιστεί στις προτάσεις του κοινού, των κρατών -μελών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και άλλων εμπλεκομένων φορέων τις σχετικές με τα θέματα της Πράσινης Βίβλου για να προσδιορίσει το μέγεθος και το είδος των πρόσθετων μέτρων που θα απαιτηθούν σε επίπεδο Ε.Ε.

Στην Πράσινη Βίβλο για την «Προετοιμασία των δασών ενόψει της κλιματικής αλλαγής», αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι η διαχείριση των δασών στην ΕΕ θα αποκτήσει μεγαλύτερη σπουδαιότητα ως **πάροχος υπηρεσιών**. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έκθεση αυτή, η **δασοκομική διαχείριση** αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο όσον αφορά στην **ορθολογική χρήση του νερού στις ξηρές περιοχές, στην προστασία των υδατορευμάτων από την υπέρμετρη εισροή θρεπτικών υλών, στη βελτίωση της διαχείρισης των πλημμυρών κ.λπ.**

Στην Πράσινη Βίβλο παρουσιάζονται οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ευρωπαϊκά δάση, τα υπάρχοντα συστήματα πληροφοριών για τα δάση και τα διαθέσιμα μέσα προστασίας των δασών. Τίθενται επίσης μια σειρά από ερωτήματα σχετικά με την επεξεργασία επιλογών άσκησης πολιτικής στο μέλλον.

Β. Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ

Η κλιματική αλλαγή που φαίνεται πως συντελείται στον πλανήτη μας τις τελευταίες δεκαετίες δεν είναι κάτι καινούριο για όσους μελετούν την ιστορία της Γης. Κατά το παρελθόν έχουν συμβεί **δραματικές αλλαγές στο κλίμα, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα**, που έχουν οδηγήσει σε ριζικές αλλαγές της πανίδας και χλωρίδας και σε εξαφάνιση χιλιάδων ειδών.

Μια από τις αλλαγές αυτές συνέβη πριν από 300 εκατομμύρια χρόνια και κατέστρεψε σε μεγάλο βαθμό τα πρώτα, πανάρχαια δάση που υπήρχαν κατά τη λιθανθρακοφόρο

περίοδο. Διατηρημένα σε τεράστιες εκτάσεις, τα απολιθωμένα δάση του Illinois της ΗΠΑ της περιοχής είναι τα μεγαλύτερα στον κόσμο και χρονολογούνται από τη λιθανθρακοφόρο γεωλογική περίοδο της ιστορίας της Γης, οπότε και σχηματίστηκαν τα περισσότερα παγκόσμια αποθέματα άνθρακα. Τα πετρώματα της περιοχής αυτής, στην οποία κάποτε υπήρχαν εντυπωσιακά τροπικά δάση, περιέχουν ενδείξεις σημαντικών κλιματικών μεταβολών και τα απολιθώματα μας αποκαλύπτουν πως τα τροπικά δάση ξεράθηκαν και σχεδόν έφτασαν στα πρόθυρα της εξαφάνισης, όμως τελικά τα δάση κατάφεραν να ανακάμψουν και η πλούσια βλάστηση επανήλθε στα προηγούμενα, οργιώδη επίπεδα. Ξέρουμε πια πως τα δάση και τα οικοσυστήματα ήταν απίστευτα δυναμικά, μονίμως δοκιμαζόμενα από τις κλιματικές αλλαγές».

Η μέση θερμοκρασία στην Ευρώπη αυξήθηκε κατά σχεδόν 1°C στη διάρκεια του προηγούμενου αιώνα και, κατά τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις, θα έχει αυξηθεί κατά 2°C μέχρι το 2100. Αυτός ο ταχύς ρυθμός ανθρωπογενούς αλλαγής του κλίματος υπερಿಸχύει πλέον της φυσικής προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων και επιφέρει σημαντικές αλλαγές όπως :

- τροποποίηση της καταλληλότητας ολόκληρων περιοχών για ορισμένους τύπους δασών,
- αλλαγή της φυσικής κατανομής των ειδών δέντρων
- μεταβολές στην ανάπτυξη των συστάδων που ήδη υπάρχουν.

Τα ακραία φαινόμενα, όπως καταιγίδες, δασικές πυρκαγιές, ξηρασία και καύσωνες, αναμένεται να γίνουν πολύ συχνότερα ή/και σοβαρότερα, εντείνοντας την πίεση που δέχονται τα δάση.

Η πιο άμεση και ραγδαία επίπτωση της κλιματικής αλλαγής στα μεσογειακά δάση αφορά τις δασικές πυρκαγιές. Η αύξηση της συχνότητας και της σφοδρότητας των πυρκαγιών και της καμένης έκτασης ευνοείται από τις συνθήκες ξηρασίας, τις παρατεταμένες περιόδους υψηλών θερμοκρασιών, τα ακραία καιρικά φαινόμενα (καύσωνες, ισχυροί άνεμοι) σε συνδυασμό με τις αλλαγές χρήσεων γης - συνθήκες που παρατηρούνται κυρίως σε χώρες όπως η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Ισπανία. Αν αυτές επαληθευθούν τότε οι επιπτώσεις για τα δασικά οικοσυστήματα σε ολόκληρη τη λεκάνη της Μεσογείου θα είναι δραματικές.

Οι αλλαγές αυτές θα επηρεάσουν σημαντικά την οικολογική κατάσταση των οικοσυστημάτων στις περιοχές αυτές, αλλά και την ευπάθειά τους σε διάφορους παράγοντες οι ασθένειες. Τα δασικά οικοσυστήματα επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή με πολλούς τρόπους, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται :

- οι ξηράνσεις δέντρων,
- οι αλλαγές στους αναπαραγωγικούς κύκλους των φυτών και των ζώων που ζουν στα δάση και
- ο αυξημένος κίνδυνος πυρκαγιών.

Τέτοιες επιπτώσεις έχουν ήδη διαπιστωθεί σε πολλά δάση της χώρας μας, δεν έχουμε συστηματικές προσπάθειες συγκεκριμένης εκτίμησης και μελλοντικής τους πρόβλεψης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των κλιματικών μοντέλων, η Ελλάδα ανήκει στις περιοχές που θα βιώσουν ιδιαίτερα έντονα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η Ελλάδα είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στην κλιματική αλλαγή καθώς, η νότια Ευρώπη και το σύνολο της λεκάνης της Μεσογείου εντάσσονται στις πλέον ευάλωτες περιοχές της Ευρώπης λόγω, αφενός, της υψηλής αύξησης των θερμοκρασιών και αφετέρου, της μείωσης των βροχοπτώσεων σε περιοχές στις οποίες ήδη παρατηρείται λειψυδρία. Είναι, συνεπώς, σκόπιμο να εξετασθούν οι δυνατότητες προσαρμογής της Διαχείρισης των Δασών. Είναι, επίσης, σκόπιμο οι όποιες προσπάθειες να συντονίζονται, στηρίζονται και να παρακολουθούνται σε εθνικό επίπεδο.

Γ. Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Τα δάση και οι λοιπές δασικές εκτάσεις καλύπτουν περίπου 176 εκατομ. εκτάρια εδάφους της ΕΕ, δηλ. ποσοστό άνω του 42% της χερσαίας έκτασής της. Τα δάση της ΕΕ επεκτείνονται συνεχώς για περισσότερα από 60 χρόνια, φθάνοντας να αντιπροσωπεύουν σήμερα το 5% της παγκόσμιας δασικής έκτασης. Στην πλειονότητά τους αυξήθηκαν από πλευράς όγκου ξυλείας και αποθέματος CO₂, με αποτέλεσμα να αφαιρούν περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα. Σε παγκόσμιο επίπεδο, όμως, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, η απώλεια δασών - κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες - και άλλες αλλαγές των χρήσεων γης ευθύνονται πλέον για ποσοστό περίπου 12-15% των παγκοσμίων εκπομπών CO₂.

Τα δάση είναι από τα σημαντικότερα οικοσυστήματα της Μεσογείου, καθώς φιλοξενούν μοναδική βιοποικιλότητα και παρέχουν κοινωνικοοικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη, όπως η συγκράτηση των εδαφών, ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα, η παραγωγή βιομάζας, η σταθεροποίηση του μικροκλίματος και η ανάπτυξη του τουρισμού.

Τα δάση στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες μεσογειακές χώρες χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία των θάμνων. Πρόκειται για διαπλάσεις με αείφυλλα είδη, με σημαντικότερα το πουρνάρι, τις κουμαριές, το σχίνο, το φυλλίκι, τα αγριόκερδα κ.λπ.

Οι θαμνώνες αυτοί κατά μεγάλο μέρος προέρχονται από υποβάθμιση άλλοτε υψηλών δασών όπου κυριαρχούσαν τα δένδρα, αλλά για διάφορους λόγους καταστράφηκαν και δεν αναγεννήθηκαν επαρκώς. Οι αιτίες είναι ανθρωπογενούς κυρίως προέλευσης και περιλαμβάνουν πυρκαγιές, υπερβόσκηση, εκχερσώσεις δασών για οικοδομήσιμη και γεωργική γη, ληστρικές υλοτομίες.

Το υπόλοιπο ποσοστό απαρτίζεται από δενδρώδη είδη όπως δρυς, είδη πεύκης, ελάτη, οξυά, πλάτανος, καστανιά κ.λπ. Τα δάση αυτά είναι πολύ σημαντικά γιατί

εκτός του ότι είναι δένδρα, καταλαμβάνουν σημαντικές εκτάσεις του ορεινού χώρου και παντός είδους επικλινών εδαφών, διατηρώντας έναν πολύτιμο φυσικό πλούτο.

Τα δάση επιτελούν πολλές και αλληλένδετες λειτουργίες - κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές. Προσφέρουν θέσεις εργασίας, έσοδα και πρώτες ύλες για τη βιομηχανία και την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Τα δάση προστατεύουν το έδαφος, τους οικισμούς και τις υποδομές, ρυθμίζουν την παροχή γλυκού νερού και διατηρούν τη βιοποικιλότητα. Από κλιματική άποψη, όταν αναπτύσσονται, δρουν ως «αποθήκες» που απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), το αέριο που συμβάλει περισσότερο στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, όταν όμως υλοτομούνται, καίγονται ή καταστρέφονται από επιβλαβείς οργανισμούς, αποτελούν πηγή απελευθέρωσης CO₂.

Δ. ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην χώρα μας μέχρι σήμερα τα θέματα περιβάλλοντος αντιμετωπίστηκαν, σχεδόν μόνο ως ζητήματα που συναρτώνται με την πορεία ανάπτυξης της χώρας και ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της ευρωπαϊκής σύγκλισης. Έγιναν κάποια βήματα για τον εκσυγχρονισμό του εθνικού θεσμικού πλαισίου και την προσαρμογή του στο κοινοτικό δίκαιο.

Τα βήματα αυτά κρίνονται *ανεπαρκή* μπροστά στο μέγεθος και την ένταση που εμφανίζονται τα περιβαλλοντικά ζητήματα σε όλο τον κόσμο και κατ' επέκταση και στην χώρα μας. Τα ζητήματα περιβάλλοντος δεν γνωρίζουν ούτε πατρίδα ούτε και σύνορα. *Γι' αυτό η διαχείριση και αντιμετώπισή τους απαιτεί πολιτική βούληση, ολοκληρωμένο σχέδιο, θεσμούς σχεδιασμού και ελέγχου, διακρατική συνεργασία, συνέργεια και ανάπτυξη κοινών πολιτικών.*

Το σημαντικότερο ζήτημα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα Δάση μας είναι η **έλλειψη εθνικής στρατηγικής και προσανατολισμού για την διαχείριση και προστασία τους**. Απουσιάζουν στην κατεύθυνση αυτή βασικά εργαλεία υποδομής λήψης απόφασης και παρακολούθησης της εξέλιξης αυτών όπως **ΔΑΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟ και βέβαια ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ. ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ** αποτελούν πια μάλιστα με ανεξέλεγκτα αποτελέσματα τόσο στο φυσικό όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον της χώρας μας.

Με τους **Δασικούς Χάρτες** προασπίζεται με τον πιο κατηγορηματικό και νόμιμο τρόπο η Δημόσια Περιουσία και προστατεύεται αποτελεσματικά ο Φυσικός πλούτος της πατρίδας μας.

Με το **Δασολόγιο** η χώρα μας θα μπορούσε να έχει ένα σοβαρό αναπτυξιακό εργαλείο για την ανάπτυξη πολιτικών προστασίας, διαχείρισης και ανάπτυξης των Δασών μας. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν υφίσταται καμία πολιτική για το θέμα αυτό και από ότι φαίνεται η σύνταξη του Δασολογίου έχει πάει στην καλένδες, παρότι αποτελεί συνταγματική επιταγή και υποχρέωση για την πολιτεία.

Τα Δάση της χώρας μας μέχρι σήμερα [στην πλειονότητά τους] τα διαχειριζόμαστε χωρίς να έχουμε συντάξει και εφαρμόσει τις από τον Νόμο προβλεπόμενες **Διαχειριστικές Μελέτες** με αποτέλεσμα η διαχείρισή τους να είναι πλημμελής και να παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις με αρνητικές επιπτώσεις στην αειφορική τους διάσταση και τον πολλαπλό τους σκοπό.

Η ολοένα αυξανόμενη τόσο σε αριθμό, όσο και σε επιπτώσεις των **Δασικών Πυρκαγιών**, προτρέπει και επιβάλλει πλέον, κάθε οργανωμένη κοινωνία να λάβει μέτρα που αποσκοπούν κυρίως **στην Πρόληψη και στην Διαχείριση των πυρκαγιών και όχι μόνο στην Καταστολή**. Επιτακτική λοιπόν είναι η ανάγκη αναπροσανατολισμού και αναθεώρησης του μέχρι σήμερα μοντέλου αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών στην χώρα μας.

Το ΓΕΩΤΕΕ στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του έχει αναλάβει ήδη πρωτοβουλίες για αυτά τα θέματα. Προχώρησε μέσω **ειδικής Ομάδας Εργασίας στην σύνταξη νέων σύγχρονων προδιαγραφών διαχείρισης των δασών** τις οποίες και έχει αποστείλει ήδη στο ΥΠΕΚΑ προκειμένου να προωθηθούν για έγκριση και θεσμοθέτηση. Έχουμε ολοκληρώσει επίσης μέσω ειδικής **Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδίου δασικών χαρτών της χώρας**.

Ε. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΩΤΕΕ

Για τη **προστασία και διατήρηση των ελληνικών δασών** εν όψει της κλιματικής αλλαγής είναι απαραίτητη μια νέα αντίληψη για τη δασοπροστασία, η οποία θα κινείται γύρω από δύο βασικούς άξονες:

- προσαρμογή του τρόπου διαχείρισης των δασών σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, με αλλαγές των προδιαγραφών και με καλύτερο συντονισμό των συναρμόδιων υπηρεσιών,
- ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εθνικού συστήματος παρακολούθησης της κατάστασης και της εξέλιξης των δασών

Ειδικότερα προτείνουμε :

- ❖ Αναθεώρηση του συστήματος της διαχείρισης των δασών (νέες προδιαγραφές αλλαγή του σκοπού της διαχείρισης, διαχειριστικά - δασοκομικά μέτρα, monitoring, αξιολόγηση της αξίας κ.λπ.) με ιδιαίτερη έμφαση στην προσαρμογή των οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή.
- ❖ Ενίσχυση, αναδιοργάνωση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των φορέων και των υπηρεσιών που έχουν την ευθύνη προστασίας και διαχείρισης των δασών.
- ❖ Εκπόνηση και εφαρμογή μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κρίσεων που αναμένεται να προκύψουν, από την κλιματική αλλαγή όπως **μεγάλες πυρκαγιές, πλημμύρες, εκτεταμένες ξηράνσεις δασικής βλάστησης και εξάπλωση ασθενειών**.

- ❖ Συστηματική απογραφή δασών και παρακολούθηση μέσω νέων τεχνολογιών και δημιουργία δικτύου δειγματοληπτικών μόνιμων επιφανειών.
- ❖ Εκπόνηση ερευνών - μελετών για τη συμπεριφορά των Ελληνικών δασικών ειδών στην Αλλαγή του κλίματος.
- ❖ Συστηματική και θεσμοθετημένη εμπλοκή σε όλα τα επίπεδα των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα μέτρα αυτά εκτιμάται ότι θα λειτουργήσουν σε δύο επίπεδα:

Βραχυπρόθεσμα θα βελτιώσουν την προστασία του δάσους από μεγάλες πυρκαγιές ή άλλες διαταραχές μεγάλης κλίμακας, μέσω κατάλληλων και ενδεδειγμένων διαχειριστικών-δασοκομικών μέτρων.

Μεσο-μακροπρόθεσμα θα αυξήσουν τις δυνατότητες επιβίωσης του δάσους και θα δημιουργήσουν προϋποθέσεις προσαρμογής των ειδών.

Η Ελλάδα δεν είναι μεγάλος ρυπαντής σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά είναι απολύτως βέβαιο ότι θα πληγεί υπέρμετρα από την αλλαγή του κλίματος.

ΣΤ. ΕΙΔΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

➤ ΔΑΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ - ΔΑΣΟΛΟΓΙΟ

Το ΓΕΩΤΕΕ έχει ολοκληρωμένη πρόταση για την σύνταξη και κύρωση των δασικών χαρτών για όλη την επικράτεια, μέσω ενός Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου κατάρτισης δασικών χαρτών, το οποίο έχει επεξεργαστεί και ολοκληρώσει. Όπου προδιαγράφεται ότι σε 7 -10 χρόνια η χώρα μας μπορεί να έχει αποκτήσει Δασικούς Χάρτες με ένα κόστος που δεν ξεπερνά τα 150 εκ. €.

Με την κατάρτιση και μόνο των δασικών χαρτών, που είναι έργο υποδομής και απολύτως απαραίτητο εργαλείο για τη χάραξη και εφαρμογή τής δασικής πολιτικής κατά τη λειτουργία μιας σύγχρονης διοίκησης σε μια ευνομούμενη Πολιτεία, εξασφαλίζεται γενικότερα η προστασία τού φυσικού περιβάλλοντος και τής Δημόσιας Περιουσίας.

Σε αυτήν την πρότασή μας μεταξύ των άλλων περιλαμβάνεται και η δημιουργία και η τήρηση ενός σύγχρονου χωρικού συστήματος πληροφοριών για τα δάση και τις δασικές εκτάσεις σε εθνική κλίμακα.

Σε αυτό το σύστημα πληροφοριών, θα βασιστεί και η δημιουργία του Δασολογίου, κατ' επέκταση θα ενσωματωθούν όσες πληροφορίες είναι απαραίτητες για την κατάσταση και την εξέλιξη των Ελληνικών Δασών.

➤ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Οι επιπτώσεις από τις δασικές πυρκαγιές αναμένεται να έχουν μια συνεχώς επιδεινούμενη εξέλιξη καθώς τις αποδίδεται μια ευθεία συσχέτιση με τις επικρατούσες κλιματικές συνθήκες και την τάση που αυτές παρουσιάζουν τις

τελευταίες δεκαετίες, τις ανθρώπινες δραστηριότητες, την έλλειψη απολύτως αποτελεσματικών μέσων και μεθόδων καταστολής, καθώς και σε συνδυασμούς των ως άνω παραγόντων. Η έμφαση εξακολουθεί και δίνεται με δογματική σχεδόν προσήλωση στην καταστολή, ενώ απουσιάζει οποιαδήποτε πολιτική πρόληψης.

Ο μοναδικός αποτελεσματικός και ορθολογικός τρόπος για την αντιμετώπιση του φαινομένου είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών.

Μια τέτοια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση προϋποθέτει την εκπόνηση και υλοποίηση ενός Εθνικού Σχεδίου για την Πρόληψη και Διαχείριση των δασικών πυρκαγιών στη χώρα.

Στόχοι ενός τέτοιου σχεδίου είναι :

- Η ελαχιστοποίηση του κοινωνικού και περιβαλλοντικού κόστους
- Η μείωση του κινδύνου έναρξης και της δριμύτητας των δασικών πυρκαγιών
- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών με την χρήση και άλλων μέσων και τεχνικών πέραν των εναέριων και επίγειων.
- Η εμπλοκή [πέραν των αρμοδίων] και ενεργοποίηση των τοπικών, κοινωνικών και επιστημονικών φορέων.

➤ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΔΑΣΩΝ

Βασικός στόχος της Πολιτείας πρέπει να είναι η Διαχείριση του συνόλου των δασών, δασικών εκτάσεων και γενικά δασικών οικοσυστημάτων της χώρας, με σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία, έτσι ώστε τα δασικά οικοσυστήματα να μπορούν εις το διηνεκές να επιτελούν τις πολλαπλές τους λειτουργίες (διατήρηση των φυσικών πόρων, παραγωγή οικονομικών αγαθών και υπηρεσιών, διατήρηση της βιοποικιλότητας, προστασία, κ.λπ). Για την επίτευξη του στόχου αυτού χρειάζονται να γίνουν:

Προσαρμογή των υφιστάμενων προδιαγραφών σύνταξης Σχεδίων Διαχείρισης Δασικών Οικοσυστημάτων, έτσι ώστε να καλύπτουν: (α) τις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις της χώρας, καθώς επίσης και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό Δίκαιο και αυτό της Ε.Ε., και (β) την ποικιλία των δασικών οικοσυστημάτων, δασικών συμπλεγμάτων, περιοχών ειδικής προστασίας, κ.λπ. καθώς επίσης και την ποικιλία των σκοπών της διαχείρισης, (γ) την ποικιλία των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή.